

Avfall i verksamheter

Reglerna på avfallsområdet är många och inte alltid lätta att tyda. Trots det har du som verksamhetsutövare en skyldighet att känna till hur ditt avfall ska hanteras. Det finns flera goda skäl att ha en hög ambitionsnivå för avfallshanteringen. Det minskar de miljöproblem som avfallet kan ge upphov till, avfallet kan utnyttjas som den resurs det är, och det minskar kostnader för behandling och transport av avfallet.

Avfallstrappan

I första hand bör vi minska mängden avfall som uppstår och minska farligheten hos det avfall som ändå uppkommer. Därefter kan avfallet utnyttjas som en resurs genom att rätt metod för omhändertagande väljs. När man väljer hur man ska behandla sitt avfall kan man utgå från Avfallstrappan:

1. Förebyggande
2. Återanvändning
3. Materialåtervinning
4. Energiåtervinning
5. Deponering

Förebyggande

I första hand ska vi se till att skapa så lite avfall som möjligt. Det kan ske genom att varor produceras på ett resurssnålt sätt och genom att konsumera så lite varor som möjligt. På så sätt spar vi på jordens resurser och undviker att farliga ämnen sprids i naturen.

Återanvändning

En sak som du vill bli av med kan vara just vad någon annan letar efter. Återanvänd dina prylar till exempel genom att ge dem till någon som behöver dem, lämna dem till second hand, göra om till något annat (kallas återbruk) eller sälja dem.

Materialåtervinning

Om återanvändning inte är möjlig ska materialet i avfallet återvinnas. Det gör vi till exempel genom att sortera förpackningar (sopsortera), kompostera och panta burkar. Producentansvaret innebär att producenterna ansvarar för att samla in och ta omhand uttjänta produkter. Det gäller bland annat batterier, bilar, däck, elektronik, förpackningar, returpapper och läkemedel.

Energiåtervinning

Om materialet inte kan återvinnas ska det förbrännas i ett kraftverk för att omvandla energin i avfallet till el och värme.

Deponering

Deponera betyder att slänga avfallet på en soptipp (en deponi). Det är det sämsta alternativet och den sista lösningen som vi på alla sätt ska försöka undvika.

Källa: Naturskyddsföreningen

Foto: Jeffery Richt

Vad är avfall

Vad som är avfall definieras i 15 kap 1 § miljöbalken:

”Med avfall avses varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med”

Avfallet klassificeras med en avfallskod som återfinns i bilaga 4 till avfallsförordningen. Av koden framgår också om avfallet är farligt avfall eller icke farligt avfall.

Verksamhetsutövarens skyldigheter

Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren

- ha kunskap om det avfall som uppkommer i verksamheten
- hantera avfall så att människors hälsa eller miljön inte tar skada
- sträva efter att minska avfallsmängder
- se till att avfall återanvänds och återvinns
- kontrollera att entreprenörerna som hanterar avfallet har de tillstånd som krävs
- lämna hushållsavfall till kommunens renhållare.

Krav på sortering

För vissa typer av avfall finns det specifika krav på utsortering och separat hantering.

Det gäller:

- farligt avfall
- el-avfall
- producentansvarsavfall, t.ex. förpackningar, batterier och tidningar
- brännbart avfall
- matavfall

Verksamhetsavfall

Det avfall som uppstår i de processer som förekommer i verksamheten definieras som verksamhetsavfall.

På nästa sida delas verksamhetsavfallet upp i grupper, men vissa avfallslag hör hemma i flera grupper.

Farligt avfall

Farligt avfall har egenskaper som är skadliga för människors hälsa eller miljön. Avslutas avfallskoden enligt bilaga 4 i avfallsförordningen med en asterisk (*), eller om avfallet har någon av de egenskaper som anges i bilaga 1 till förordningen är det farligt avfall.

Farligt avfall ska sorteras ut och hanteras separat. Platser och kärl för förvaring av farligt avfall ska vara tydligt märkta. Anteckningar ska föras över det farliga avfallet som uppkommer, och de ska sparas i tre år. Försäkra dig om att de entreprenörer du anlitar för hantering av ditt farliga avfall har de tillstånd som krävs.

Exempel på farligt avfall är spillolja, lösningsmedel och batterier.

El-avfall

El-avfall är kasserad elektrisk och elektronisk utrustning dvs. utrustning som behöver el eller batteri för att fungera.

El-avfall ska genomgå förbehandling innan slutligt omhändertagande, därför måste det hanteras separat från annat avfall. Mycket el-avfall definieras också som farligt avfall vilket är ytterligare ett skäl till att det ska hanteras separat.

Merparten av el-avfallet omfattas av producentansvar, dock inte fasta installationer som värmepumpar och ventilationsaggregat.

Exempel på el-avfall är datorer, lysrör, elmotorer och glödlampor.

Producentavfall

Avfall som omfattas av producentansvar är producenten skyldig att anvisa samlingsplats för och ta hand om kostnadsfritt. Producent i det här sammanhanget är den som yrkesmässigt tillverkar eller för in en vara till Sverige. För de produktgrupper som omfattas av producentansvar har det bildats materialbolag som ansvarar för omhändertagande av avfallet.

Ditt ansvar som innehavare av producentansvarsavfall är att sortera ut det och se till att det hamnar på den samlingsplats som producenten ordnat.

Följande produktgrupper omfattas av ett lagstadgat producentansvar:

- förpackningar
- returpapper (trycksaker)
- elektriska och elektroniska produkter
- däck
- bilar
- glödlampor och viss belysningsarmatur
- batterier

Förutom detta finns det producenter som frivilligt tagit på sig ett producentansvar, t.ex. för kontorspapper.

Brännbart avfall

Brännbart avfall brinner utan energitillskott då förbränningsprocessen har startat. Vid förbränning återvinns energiinnehållet i avfallet.

Det är förbjudet att deponera brännbart avfall och det ska sorteras ut från annat avfall.

Exempel på brännbart avfall är trä och plastprodukter.

Organiskt avfall

Avfall som innehåller organiskt kol är organiskt avfall. Lättnedbrytbart organiskt avfall som t.ex. livsmedels- och trädgårdsavfall ska i första hand återvinnas genom biologisk behandling, dvs. kompostering eller rötning. Det finns mindre papperspåsar för matavfall från hushåll och verksamheter som genererar små mängder matavfall. Större påsar samt vagnar/hållare för livsmedelsverksamheter och restauranger tillhandahålls kostnadsfritt.

Avfall till deponi

Avfall som inte kan materialåtervinnas, behandlas biologiskt, förbrännas med energiutvinning eller på annat sätt nyttiggöras måste deponeras. Deponering är helt enkelt en slutförvaring av avfall. Ett avfall som går till deponi måste karakteriseras, alltså beskrivas. Sysav har mottagning för deponiavfall på Spillepengen i Malmö och på Hedeskoga i Ystad.

Hushållsavfall

Avfallet som uppstår till följd av att människor vistas i lokalerna är hushållsavfall. Det handlar t.ex. om avfall från personalmatsalar, toaletter och städning. Även matavfall och slam från fettavskiljare hos restauranger är hushållsavfall.

Hushållsavfall får endast hanteras av kommunen eller den entreprenör som kommunen anlitat. Avtal med kommunen ska finnas för samtliga verksamheter där hushållsavfall uppkommer.

Transporter

När avfall lämnas till en transportör ska du alltid kontrollera att den har de tillstånd som krävs för transporten. Länsstyrelsen hanterar anmälan och tillstånd för transport av avfall.

Tänk på att transport av avfall utan den anmälan eller det tillstånd som behövs kan leda till miljöstraffavgift eller åtalsanmälan. Du som vill köra ditt farliga avfall själv kan ansöka om tillstånd för detta på Länsstyrelsens hemsida, där finns en enkel e-tjänst att fylla i.

Mer information

Myndigheter

Vellinge kommun – Vellinge.se

Telefon: 040-42 50 00

På kommunens webbsida finns information om avfall och avfallshantering, blanketter och renhållningsordning. Du hittar också information om kommunens avfallsanläggningar, abonnemang för hushållsavfall med mera.

Länsstyrelsen – www.lansstyrelsen.se/skane

Telefon 010-224 10 00

Regional statlig myndighet med ansvar inom hela samhällssektorn, däribland miljöfrågor. Här finns bland annat blanketter för anmälan/tillstånd för avfallstransporter, ytterligare information om avfallshantering och de regionala miljömålen.

Naturvårdsverket – www.naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00

Regeringens centrala miljömyndighet.

Lagstiftning

Miljöbalken – www.notisum.se

Producentansvar

REPA – www.ftiab.se

Serviceorganisation för materialbolagen Plastkretsen, Returkartong, MetallKretsen och glasåtervinning. Ingår i Förpacknings-& Tidningsinsamlingen (FTI)

El-Kretsen – www.el-kretsen.se

Serviceorganisation för insamling av elavfall.

Behöver du teckna abonnemang för hämtning av förpackningsavfall kan du också vända dig till företag inom återvinning och miljö. Exempel på sådana företag är:
Ragnsells AB, tfn 010-723 40 00
SUEZ Recycling AB, tfn 020-120 00 00
Ohlssons i Landskrona AB, tfn 010-45 00 200
Stena Recycling, tfn 040-38 88 00

Branschorganisationer

Avfall Sverige – avfallsverige.se

Den svenska intresse- och branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning

Återvinningsindustrierna – www.recycling.se

Branschförening för återvinningsföretag.

Avsändare:Vellinge kommun, 235 81 Vellinge

